

Posl. br.: VI P – 1531/2009 – 13

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

I

RJEŠENJE

Trgovački sud u Rijeci, po sucu pojedincu Tamari Jugo, u pravnoj stvari tužitelja **ORTIS – COMMERCE d.o.o. Grobnik**, Kikovica b.b., Čavle, kojeg zastupa punomoćnik Zoran Buneta, dipl. iur., protiv tuženika **1. JOSIPA DEDIĆA iz Kastva, V. Čerine 6, vl. građevinskog obrta „ZIKOD“, Kastav, V. Čerine 6, 2. DEDIĆ d.o.o. Kastav, V. Čerine 6 i 3. ZDRAVKICE DEDIĆ iz Kastva, V. Čerine 6**, koje zastupa punomoćnik Alen Ivković, odvjetnik u Rijeci, Užarska 28, radi isplate iznosa od 740.755,00 kn s kamatom, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 23. veljače 2010. godine u prisutnosti tužiteljevog i tuženikovog punomoćnika, 8. ožujka 2010. godine

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu koji glasi:

„III. Nalaže se prvotuženiku da tužitelju isplati iznos od 25.543,48 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom po kamatnoj stopi propisanoj zakonom o obveznim odnosima primjenom uvećanja eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, a koja zatezna kamata teče.

- na iznos od 6.385,87 kn od 15. siječnja 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 6.385,87 kn od 15. veljače 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 6.385,87 kn od 15. ožujka 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 6.385,87 kn od 15. travnja 2009. godine pa do isplate,

sve u roku od 8 dana.

IV. Prvotuženik je dužan dozvoliti da tužitelj namiri svoje potraživanje iz t. I., II. i III. ove presude prodajom slijedećih nekretnina koje se kod Općinskog suda u Rijeci vode kao:

- etažni dio nekretnine u k.o. Kastav, zk. ul. 2201, k. č. 8256/1,

- 1. Etaža: 289/1000, poduložak 230, u naravi stan na prvom katu (trosobni) koji se sastoji od dva hodnika, tri sobe, kupaoone i WC-a, WC-a, dnevnog boravka, kuhinje, ostave, lođe, ukupne površine 93,70 m² s pripadajućim predprostorom i spremištem br. 3 i spremištem br. 4 u podrumu ukupne površine 11,35 m², sveukupne površine 105,05 m², što u odnosu na cijelu zgradu iznosi 289/1000 dijela, u samovlasništvu Dedić Josipa, V. Čerine 6,

Kastav, sve u roku od 8 dana,

- etažni dio nekretnine u k.o. Kastav, zk. ul. 2201, k. č. 8256/1,
- 2. Etaža: 285/1000, poduložak 167, u naravi stan u prizemlju (trosobni) koji se sastoji od dva hodnika, tri sobe, kupaone i WC-a, WC-a, dnevnog boravka, kuhinje, ostave, lođe, ukupne površine 93,30 m² s pripadajućim predprostorom i spremištem br. 1 i spremištem br. 2 u podrumu ukupne površine 10,40 m², sveukupne površine 103,70 m², što u odnosu na cijelu zgradu iznosi 285/1000 dijela, u samovlasništvu Dedić Josipa, V. Čerine 6, Kastav, sve u roku od 8 dana.

V. Drugotuženik je dužan dozvoliti da tužitelj namiri svoje potraživanje iz t. I. i II. ove presude prodajom slijedećih nekretnina koje se kod Općinskog suda u Rijeci vode kao:

- nekretnine u k.o. Blažići, zk. ul. 552, k. č. 453/1 i 453/2, u naravi oranice, u vlasništvu Dedić d.o.o. Kastav, V. Čerine 6, sve u roku od 8 dana,

- etažnog dijela nekretnine k.o. Blažići, zk. ul. 2033, kč. 454, 4. Etaža 108/1000, u naravi posebni dio zgrade sagrađene na kč. br. 454: stan br. 3 u prizemlju, koji se sastoji od hodnika, boravka, kuhinje, kupaone WC-a, dvije sobe, ostave i balkona, površine 84,63 m² s pripadajućom garažom br. 2 površine 13,97 m² i ostavom br. 3 površine 3,46 m² u podrumu sveukupne površine 102,06 m², a što čini 118/1000 idealnog dijela, u vlasništvu Dedić d.o.o. Kastav, V. Čerine 6, sve u roku od 8 dana,

- etažnog dijela nekretnine k.o. Blažići, zk. ul. 2033, kč. 454, 8. Etaža 159/1000, u naravi posebni dio zgrade sagrađene na kč. br. 454: stan br. 7 na drugom katu, a koji se sastoji od hodnika, boravka, kuhinje, kupaone, WC-a, dvije sobe, ostave i balkona, površine 81,60 m² s pripadajućim tri prostorije 1/2,3 u potkrovlju površine 51,71 m², te pripadajućom garažom br. 6 površine 14,49 m² i ostavom br. 7 površine 3,41 m² u podrumu sveukupne površine 151,21 m², a što čini 159/1000 idealnog dijela, u vlasništvu Dedić d.o.o. Kastav, V. Čerine 6, sve u roku od 8 dana.

VI. Trećetuženica je dužna dozvoliti da tužitelj namiri svoje potraživanje iz t. I. i II. ove presude prodajom slijedećih nekretnina koje se kod Općinskog suda u Rijeci vode kao:

- etažni dio nekretnine k.o. Kastav, zk. ul. 2201, kč. 8256/1,
- 3. Etaža 23/1000, poduložak 241, u naravi 1. posebni dio zgrade sagrađene na kč. br. 8256/1: 2. SPREMIŠTE 8 u podrumu površine 8,25 m² što u odnosu na cijelu zgradu iznosi 23/1000 dijela u samovlasništvu Zdravkice Dedić, Kastav, V. Čerine 6, sve u roku od 8 dana,

- etažni dio nekretnine u k.o. Kastav, zk. ul. 2201, k. č. 8256/1,
- 4. Etaža: 403/1000, poduložak 168, u naravi dvoetažni stan na drugom katu i potkrovlju (četverosobni) koji se sastoji od dva hodnika, unutrašnjih stepenica, četiri sobe, kupaonice i WC-a, dnevnog boravka, kuhinje, 2. ostave, lođe, garderobe, balkona ukupne površine 135,30 m² s pripadajućim predprostorom i spremištem br. 5, spremištem br. 6 i spremištem broj 7. u

podrumu ukupne površine 11,05 m², sveukupne površine 146,35 m², što u odnosu na cijelu zgradu iznosi 403/1000 dijela, u samovlasništvu Zdravkice Dedić, V. Čerine 6, Kastav, sve u roku od 8 dana,

VII. Tuženici su dužni tužitelju nadoknaditi parnični trošak u roku od 8 dana.“

riješio je

1. Odbacuje se tužba u dijelu koji glasi:

„I. Nalaže se tuženicama da tužitelju isplate iznos:

- od 60.797,20 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 15% godišnje, a koja kamata teče od 19. studenog 2008. godine pa do 15. prosinca 2008. godine, te zajedno sa zateznom kamatom od 1,25% mjesečno i dodatnih 1,75% mjesečno za štetu koju najmoprimac trpi zbog zakašnjenja kao razliku do potpune naknade štete, a koja zatezna kamata i šteta teku od 16. prosinca 2008. godine pa do isplate,

- od 130.797,20 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 15% godišnje, a koja kamata teče od 19. studenog 2008. godine pa do 28. veljače 2009. godine, te zajedno sa zateznom kamatom od 1,25% mjesečno i dodatnih 1,75% mjesečno za štetu koju najmoprimac trpi zbog zakašnjenja kao razliku do potpune naknade štete, a koja zatezna kamata i šteta teku od 29. veljače 2009. godine pa do isplate,

- od 79.277,04 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 15% godišnje, a koja kamata teče od 19. studenog 2008. godine pa do 15. svibnja 2009. godine, te zajedno sa zateznom kamatom od 1,25% mjesečno i dodatnih 1,75% mjesečno za štetu koju najmoprimac trpi zbog zakašnjenja kao razliku do potpune naknade štete, a koja zatezna kamata i šteta teku od 16. svibnja 2009. godine pa do isplate, sve to u roku od 8 dana.

II. Nalaže se tuženicama da tužitelju isplate iznos od ukupno 444.340,20 kn zajedno sa zateznom kamatom od 1,25% mjesečno i dodatnih 1,75% mjesečno za štetu koju najmoprimac trpi zbog zakašnjenja kao razliku do potpune naknade štete, a koja zatezna kamata i šteta teku:

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. prosinca 2008. godine pa do isplate,

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. siječnja 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. veljače 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. ožujka 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. travnja 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 19.202,80 kn od 1. svibnja 2009. godine pa do isplate,

- na iznos od 329.123,40 kn od 16. travnja 2008. godine pa do isplate, sve u roku od 8 dana.“

2. Nalaže se tužitelju da plati tuženicama iznos od ukupno 24.640,00 kn na ime prouzročenog parničnog troška u roku od 8 (osam) dana.

Obrazloženje

Tužitelj je 11. studenog 2009. godine podnio tužbu ovom sudu protiv označenih tuženika radi isplate iznosa od 740.755,00 kn. Obrazlaže da je tužitelj s prvotuženikom u poslovnom odnosu na temelju Ugovora o najmu br. 728/2007 od 2. prosinca 2008. godine. Aneksom ugovora broj 1 od 2. prosinca 2008. godine Ugovoru su u svojstvu jamaca – plataca pristupili drugotuženik i trećetuženik. Aneksom ugovora tuženici su utvrdili da na dan 18. studenog 2008. godine imaju prema tužitelju dug u iznosu od 270.871,44 kn, a koji dug se obvezuju platiti u rokovima koji su određeni u čl. 1. Aneksa. Istim je člankom određeno kako ostaje nepromijenjen čl. 5. Ugovora koji se odnosi na dospelje mjesečnih obroka najamnine koji dospijevaju na naplatu od 1. prosinca 2008. godine do kraja ugovorenog razdoblja. Člankom 2. Aneksa stranke su suglasne da najmodavac ima pravo učiniti dospjelim čitav iznos ugovorene najamnine s danom 16. travnja 2008. godine.

Tuženici s osnove priznatog duga od 270.871,44 kn nisu platili ništa. Što se ostalog dijela Ugovora tiče, najmoprimcu je fakturirano daljnjih šest rata najma odnosno 386.073,47 kn, dok preostalih sedamnaest rata nije uopće fakturirano.

Tužitelj je s prvotuženikom u poslovnom odnosu i na temelju kupoprodaje rezervnih dijelova. Za navedeno tužitelj je izdao račun u ukupnom iznosu od 25.543,48 kn. Među strankama je postignut dogovor da se prvotuženiku odobri plaćanje iznosa u obrocima, kako je navedeno u t. III. tužbenog zahtjeva. Tuženici su vlasnici nekretnina pobliže opisanih u izreci presude. Predlaže da sud prihvati tužbeni zahtjev u cijelosti.

Tuženici u odgovoru na tužbu osporavaju tužbeni zahtjev u cijelosti. Prije svega ističu da sud treba odbaciti tužbu zbog nepostojanja pravnog interesa tužitelja jer tužitelj raspolaže s ovršnom ispravom koji je identičan tužbenom zahtjevu. Smatraju da je predmetni Ugovor ništetan, kao i da su zatezne kamate prisilnog karaktera te se ne mogu ugovarati. Tužitelj traži zateznu kamatu po stopi od 3% mjesečno, odnosno 36% godišnje uz primjenu konformne stope za razdoblje duže od godine dana, što je protivno pozitivnim propisima.

Nadalje, predmet Ugovora – radni stroj ima pravne i materijalne nedostatke u kvaliteti.

Stoga predlaže da sud odbaci tužbu zbog nepostojanja pravnog interesa, te podredno odbije tužbeni zahtjev.

Tijekom postupka tužitelj je ustrajao kod tužbe i tužbenog zahtjeva.

Tuženici su ustrajali kod navoda iz odgovora na tužbu.

U odnosu na rješenje kojim je djelomično odbačena tužba (t. I. izreke rješenja)

Iz tužbe, Ugovora o najmu broj 728/2007 i Aneksa br. 1. istog Ugovora (list 7 – 17 spisa) proizlazi da su stranke 6. kolovoza 2007. godine odnosno 2. prosinca 2008. godine pred Javnim bilježnikom Veliborom Panjkovićem sklopile Ugovor o najmu i Aneks broj 1. istog Ugovora, što je javni bilježnik potvrdio potvrdom broj Ov – 29876/2007 i broj Ov – 44587/2008. Javni bilježnik je nadalje potvrdio da je predmetni Ugovor ispitao i utvrdio da po svom obliku odgovara propisima o javnobilježničkim ispravama, a po svom sadržaju propisima o sadržaju javnobilježničkog akta. Također je potvrdio da je sudionicima pravnog posla Ugovor pročitao i upozorio ih da potvrđena privatna isprava ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta, te da su sudionici izjavili da prihvaćaju pravne posljedice koje iz toga proizlaze za njih, te da to odgovara njihovoj volji.

Javnobilježnički akt je ovršna isprava ako je u njemu utvrđena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži izjavu obveznika o tome da se na temelju tog akta može radi ostvarenja dužne činidbe nakon dospjele obveze neposredno provesti prisilnu ovrhu sukladno odredbi čl. 54. st. 1. Zakona o javnom bilježništvu (dalje: ZJB, Narodne novine broj 78/93, 29/94 i 162/98).

Prema članku 59. st. 1. ZJB-a potvrđena privatna isprava ima snagu javnobilježničkog akta, a ako je sastavljena po propisima čl. 54. tog Zakona ima snagu i ovršnog javnobilježničkog akta. Činjenica da predmetna isprava (Ugovor i Aneks Ugovora) ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta proizlazi iz odredbe čl. 8. Ugovora te čl. 4. Aneksa ugovora: „Ovim Ugovorom ... izričito i neopozivo izjavljuje da se na temelju tog Ugovora, na svoj njegovoj imovini, ne pokretnoj i pokretnoj radi naplate potraživanja ... može neposredno provesti prisilno izvršenje svim sredstvima izvršenja i na svim predmetnima ovrhe u skladu sa zakonom na cjelokupnoj njegovoj imovini i imovini obrta.“

Odredbom čl. 21. st. 1. t. 4. OZ-a ovršna javnobilježnička isprava je ovršna isprava na temelju koje sud može odrediti ovrhu u smislu odredbe čl. 20. OZ-a radi prisilnog ostvarenja ovrhovoditeljeve (ovdje tužiteljeve) tražbine.

Predmetnim Ugovorom o najmu i njegovim Aneksom stranke su utvrdile novčanu obvezu tuženika i njezinu dospelost. Ta privatna isprava ima snagu ovršnog i javnobilježničkog akta koji je po pravnoj snazi izjednačen s pravomoćnom i ovršnom sudskom odlukom.

Stoga tužitelj može radi namirenja svoje tražbine utvrđene tom ispravom podnijeti prijedlog za ovrhu stvarno i mjesno nadležnom sudu.

Pravo na traženje pravosudne pravne zaštite može se priznati ako se pravna korist koju očekuje osoba koja traži pravnu zaštitu ne može na neki drugi, svrsishodniji način ostvariti, a koja pretpostavka nije ostvarena na strani tužitelja. Stoga tužitelj nema pravnog interesa za traženje predmetne kondemnatorne pravne zaštite budući da već raspolaže ovršnom ispravom, koja mu omogućava

da ostvari onu pravnu korist koju u osnovi hoće ostvariti tražiti kondemnatornu zaštitu (tako i sudska praksa, VTS, PŽ-7270/07 od 20.11.09.).

Slijedom navedenog, budući da tužitelj raspolaže ovršnom javnobilježničkom ispravom na temelju koje može, radi prisilnog ostvarenja svoje novčane tražbine neposredno pokrenuti ovršni postupak podnošenjem prijedloga za ovrhu na temelju ovršne isprave, to tužitelj nema pravnog interesa za podnošenje ove tužbe.

Stoga je sud odbacio tužbu u dijelu u kojem tužitelj traži isplatu u t. I. i II. tužbenog zahtjeva na temelju Ugovora o najmu i aneksa tog ugovora (t. I. izreke rješenja).

Drugi dio tužbenog zahtjeva odnosi se na isplatu iznosa od 25.543,48 kn, a na temelju poslovnog odnosa kupoprodaje rezervnih dijelova, te na dozvolu da tužitelj namiri svoju utuženu tražbinu prodajom nekretnina u vlasništvu tuženika pobliže opisanih u izreci presude.

Sud je izveo dokazni postupak uvidom u dokumentaciju koja je priložena spisu utvrđujući odlučne činjenice savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza posebno te svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sve sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP-a, Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/5, 2/07 – Odluka USRH i 84/08).

Sud je izvršio uvid u utuženi račun broj VLP00290 od 27. studenog 2008. godine, tužiteljev izvod otvorenih stavki (list 26 – 28 spisa), te u izvatke iz zemljišnih knjiga za predmetne nekretnine (list 18 – 25 spisa).

Na temelju izvedenog dokaznog postupka sud utvrđuje slijedeće:

Tužbeni zahtjev je odbijen kao neosnovan u t. III. - VII.

Tužbeni zahtjev odnosi se na isplatu kupoprodajne cijene za rezervne dijelove u iznosu od 25.543,48 kn prema računu broj VLP00290 od 27. studenog 2008. godine s dospelom 14. siječnja 2009. godine (list 26 spisa, t. III.). Tužbenim zahtjevom tužitelj također traži da tuženici dozvole da tužitelj namiri svoju utuženu tražbinu prodajom nekretnina u vlasništvu tuženika pobliže opisanih u izreci presude (t. IV. – VI.).

Među strankama je sporna osnova i visina utužene tražbine koja se temelji na računu broj VLP00290.

U konkretnoj pravnoj stvari tužitelj je bio dužan dokazati da je tuženik naručio od tužitelja robu na koju se odnosi utuženi račun (rezervne dijelove), te

da je tužitelj ispunio svoju ugovornu obvezu i naručenu robu isporučio tuženiku.

Navedene činjenice tužitelj nije dokazao.

Tužitelj je kao dokaz osnove i visine tužbenog zahtjeva priložio u spis utuženi račun, te tužiteljev izvod otvorenih stavki.

Utruženi račun i tužiteljev izvod otvorenih stavki (list 26 – 28 spisa) su isprave samog tužitelja te predstavljaju jednostranu izjavu volje, odnosno poziv na plaćanje, a nisu dokaz da je tuženik od tužitelja naručio rezervne dijelove na koje se odnosi utuženi račun, odnosno da je tužitelj predmetnu robu isporučio tuženiku.

Stranka koja tijekom postupka iznese neku činjenicu dužna je i predložiti izvođenje dokaza kojim bi se ta činjenica mogla dokazati sukladno odredbi čl. 219. st. 1. i čl. 7. st. 1. ZPP-a. Teret dokaza je na tužitelju, a tužitelj nije dokazao osnovu niti visinu svoje tražbine. Citirana dokumentacija ne predstavlja dokaz da je tuženik uopće naručio rezervne dijelove na koje se odnosi utuženi račun od tužitelja, niti dokaz da je tužitelj predmetnu robu isporučio tuženiku. Ako sud na temelju izvedenih dokaza ne može utvrditi odlučne činjenice, primijenit će pravilo o teretu dokazivanja (čl. 221a. ZPP-a).

Kako je tuženik osporio osnovu pa tako i visinu tužbenog zahtjeva sud je jedino mogao zaključiti, primjenom pravila o teretu dokaza iz čl. 221a. ZPP-a, da činjenice na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev nisu dokazane.

Slijedom navedenog, sud je, na temelju citiranih zakonskih odredbi, odbio tužbeni zahtjev u dijelu u kojem tužitelj traži isplatu iznosa od 25.543,48 kn kao neosnovan (t. I. izreke presude).

Nadalje, t. IV. – VI. tužbenog zahtjeva tužitelj traži da mu tuženici dozvole da namiri svoje potraživanje prodajom nekretnina pobliže opisanih u izreci presude.

Taj dio tužbenog zahtjeva sud je također odbio kao neosnovan. Tužitelj u t. I. – III. tužbenog zahtjeva traži isplatu utuženih iznosa. U slučaju da sud donese odluku kojom bi se tuženicama naložilo ispunjenje takve činidbe, odnosno isplata utuženog iznosa u takvoj se odluci određuje i rok u kojem tuženici mogu samoinicijativno ispuniti tu činidbu, a prije isteka kojeg se protiv tuženika ne može zatražiti ovrha. Tek nakon isteka tog paricijskog roka ovlaštenik može tražiti prisilno ostvarenje svoje tražbine. Dakle, ako bi sud donio presudu kojom bi prihvatio tužbeni zahtjev za isplatu, tuženiku pripada pravo izbora na koji će način dobrovoljno ispuniti tu činidbu, odnosno to može učiniti i plaćanjem utuženog iznosa tužitelju. Prema tome, tužitelj ne može tražiti da tuženici namire svoje potraživanje isključivo prodajom predmetnih nekretnina, odnosno to bi eventualno mogao tražiti, ali tek ako tuženici dobrovoljno ne bi ispunili svoju obvezu i to u ovršnom postupku tj. postupku prisilnog ostvarenja svoje tražbine, a u kojem bi slučaju tužitelj i bio ovlašten tražiti ovrhu radi naplate novčane

tražbine upravo na nekretninama tuženika.

Međutim, s obzirom da to tužitelj neosnovano traži u ovom parničnom postupku, to je sud i u tom dijelu odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan (t. I. izreke presude).

Odluku o parničnom trošku sud je donio na temelju odredbe čl. 154. st. 1. i 155. ZPP-a. Sud je tuženicima priznao parnični trošak u iznosu od 24.640,00 kn (t. II. izreke rješenja).

Parnični trošak odnosi se na trošak sudske pristojbe na odgovor na tužbu u iznosu od 2.500,00 kn sukladno Zakonu o sudskim pristojbama Republike Hrvatske (Narodne novine broj 74/95, 57/96, 137/02, 26/03 i pročišćeni tekst), te trošak zastupanja po Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 69/93, 87/93, 16/94, 11/96 i 91/04) koji se sastoji od troška sastava odgovora na tužbu u iznosu od 7.500,00 kn sukladno Tbr. 8/1, troška zastupanja na ročištu 23. veljače 2010. godine u iznosu od 7.500,00 kn sukladno Tbr. 9/1, što ukupno iznosi 15.000,00 kn, sve uvećano za 20% od 3.000,00 kn sukladno Tbr. 36/1, te PDV u iznosu od 4.140,00 kn sukladno Tbr. 42.

Rijeka, 8. ožujka 2010. godine

sudac

Tamara Jugo

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 8 (osam) dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi putem ovog suda u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u Zagrebu.